

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آخر پاییز

گزارش عملکرد حمل و نقل ریلی
در ۹ ماهه اول ۱۴۰۱

منبع: ماهنامه آماری ۹ ماهه شرکت راه آهن ج.ا.ا.

گروه مطالعات سیاست گذاری و پایش فضای کسب و کار انجمن صنفی شرکت های حمل و نقل ریلی و خدمات وابسته می کوشد با تهیه گزارش های آماری، تصویری شفاف از عملکرد گذشته صنعت و اثرات آن روی شاخص های مختلف حمل و نقل ریلی تهیه و منتشر نماید.

این گزارش های آماری ضمن فراهم نمودن ابزارهای تحلیلی برای شرکت های عضو انجمن، مدیران و کارشناسان بخش خصوصی و دولتی، آنها را در اتخاذ تصمیمات مبتنی بر شرایط واقعی در دو سطح سیاست گذاری کلان و بنگاهداری یاری می کند.

گزارش پیش رو شاخص های مهم این صنعت را در بازه های ۹ ماهه اول و ۳ ماهه سوم سال ۱۴۰۱ با دوره های گذشته مقایسه می کند. امید است با افزایش دقت و جامعیت تصمیمات مدیران بر مبنای آمار و اطلاعات به روز، شاهد بهبود و پیشرفت در صنعت حمل و نقل ریلی باشیم.

شاخص های بخش باری

شاخص های بخش مسافری

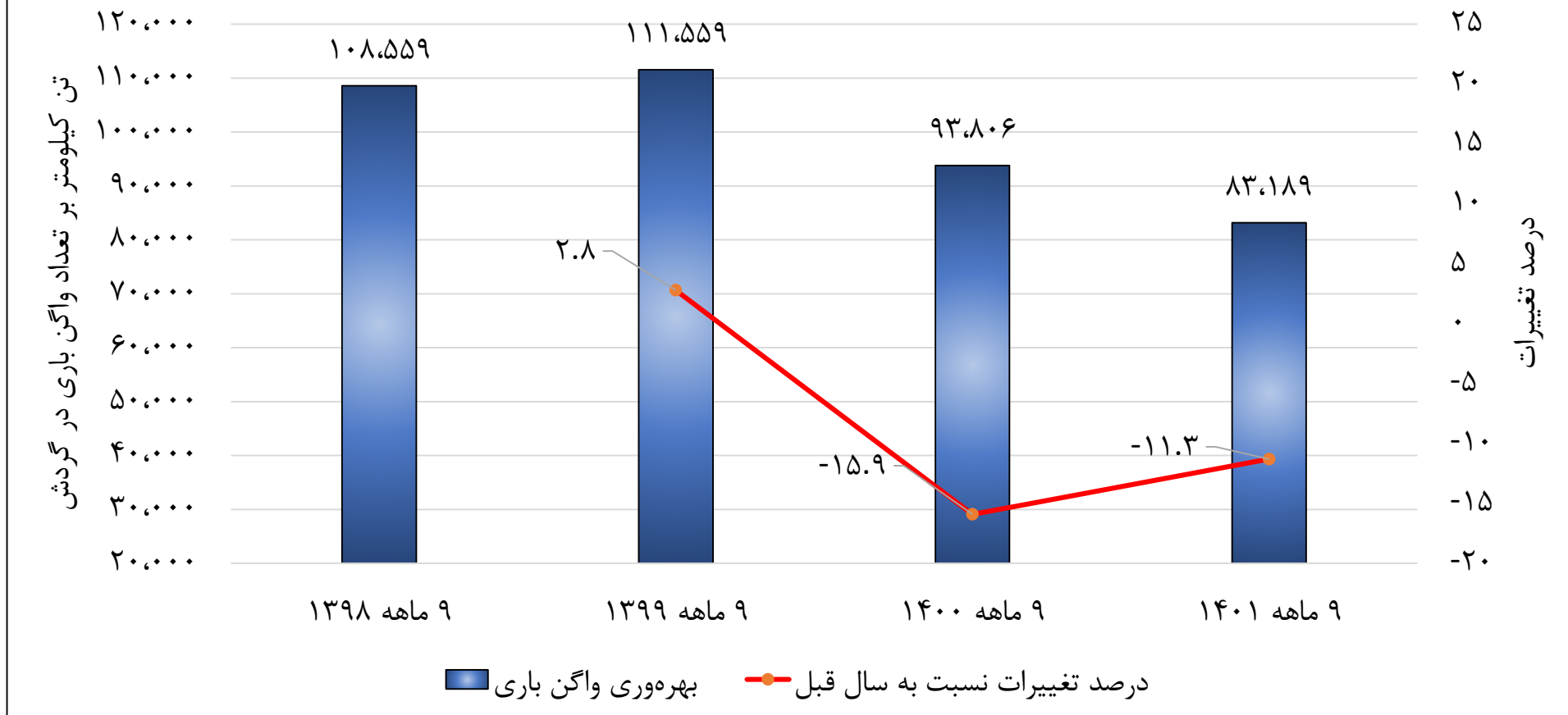
شاخص های بخش نیروی کشش

رند تغییرات شاخص‌های مهم بخش باری در ۹ ماهه اول سال ۱۴۰۱ و مقایسه آن با مدت مشابه ۳ سال گذشته

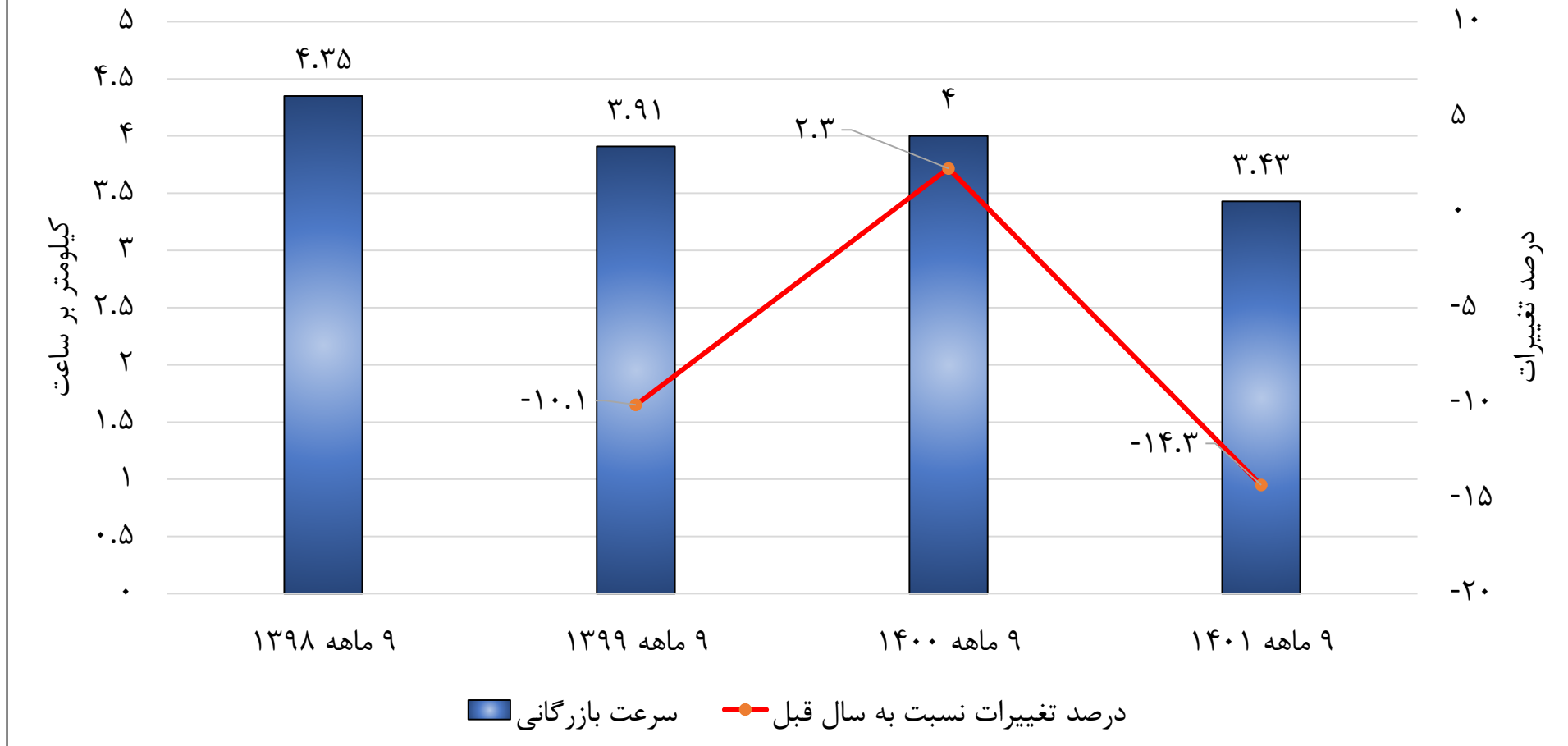
شاخص	واحد	ماهه اول ۱۳۹۸	ماهه اول ۱۳۹۹	ماهه اول ۱۴۰۰	ماهه اول ۱۴۰۱
تناژ داخلی	هزار تن	۳۴/۸۳۸	۳۶/۹۲۳	۳۴/۱۸۳	۳۲/۵۰۹
	درصد تغییرات نسبت به سال قبل	-	۶.۰	-۷.۴	-۴.۹
تناژ ترانزیت	هزار تن	۴۹۲	۴۶۱	۱/۳۶۳	۱/۰۶۶
	درصد تغییرات نسبت به سال قبل	-	-۶.۳	۱۹۵.۷	-۲۱.۸
تناژ کل	هزار تن	۳۵/۳۳۰	۳۷/۳۸۴	۳۵/۵۴۶	۳۳/۵۷۵
	درصد تغییرات نسبت به سال قبل	-	۵.۸	-۴.۹	-۵.۵
تن کیلومتر داخلی	میلیون تن کیلومتر	۲۵/۰۵۱	۲۶/۴۱۵	۲۲/۹۹۵	۲۱/۴۳۳
	درصد تغییرات نسبت به سال قبل	-	۵.۴	-۱۲.۹	-۶.۸
تن کیلومتر ترانزیت	میلیون تن کیلومتر	۵۶۱	۴۳۰	۲/۰۵۱	۱/۱۱۱
	درصد تغییرات نسبت به سال قبل	-	-۲۳.۴	۳۷۷.۰	-۴۵.۸
تن کیلومتر کل	میلیون تن کیلومتر	۲۵/۶۱۲	۲۶/۸۴۵	۲۵/۰۴۶	۲۲/۵۴۴
	درصد تغییرات نسبت به سال قبل	-	۴.۸	-۶.۷	-۱۰.۰
تعداد واگن باری در گردش	دستگاه	۲۵/۶۴۰	۲۶/۳۰۹	۲۷/۲۳۷	۲۸/۶۲۷
	درصد تغییرات نسبت به سال قبل	-	۲.۶	۳.۵	۵.۱
مسافت پیمایش واگن‌ها	میلیون کیلومتر	۷۳۹	۶۸۲	۷۲۲	۶۵۰
	درصد تغییرات نسبت به سال قبل	-	-۷.۷	۵.۹	-۱۰.۰
متوسط بهره‌وری ماهیانه واگن‌های باری	تن کیلومتر به ازای هر واگن	۱۰۸/۵۵۹	۱۱۱/۵۵۹	۹۳/۸۰۶	۸۳/۱۸۹
	درصد تغییرات نسبت به سال قبل	-	۲.۸	-۱۵.۹	-۱۱.۳
سرعت بازرگانی واگن‌های باری	کیلومتر بر ساعت	۴.۳۵	۳.۹۱	۴.۰۰	۳.۴۳
	درصد تغییرات نسبت به سال قبل	-	-۱۰.۱	۲.۳	-۱۴.۳

متوسط بهره‌وری ماهیانه واگن‌های باری (متوسط تن کیلومتر بار داخلی بر تعداد واگن‌های باری در گردش)

سرعت بازرگانی

(متوسط مسافت پیمایش واگن‌های باری در گردش بر تعداد روزهای دوره، بر ۲۴ ساعت)

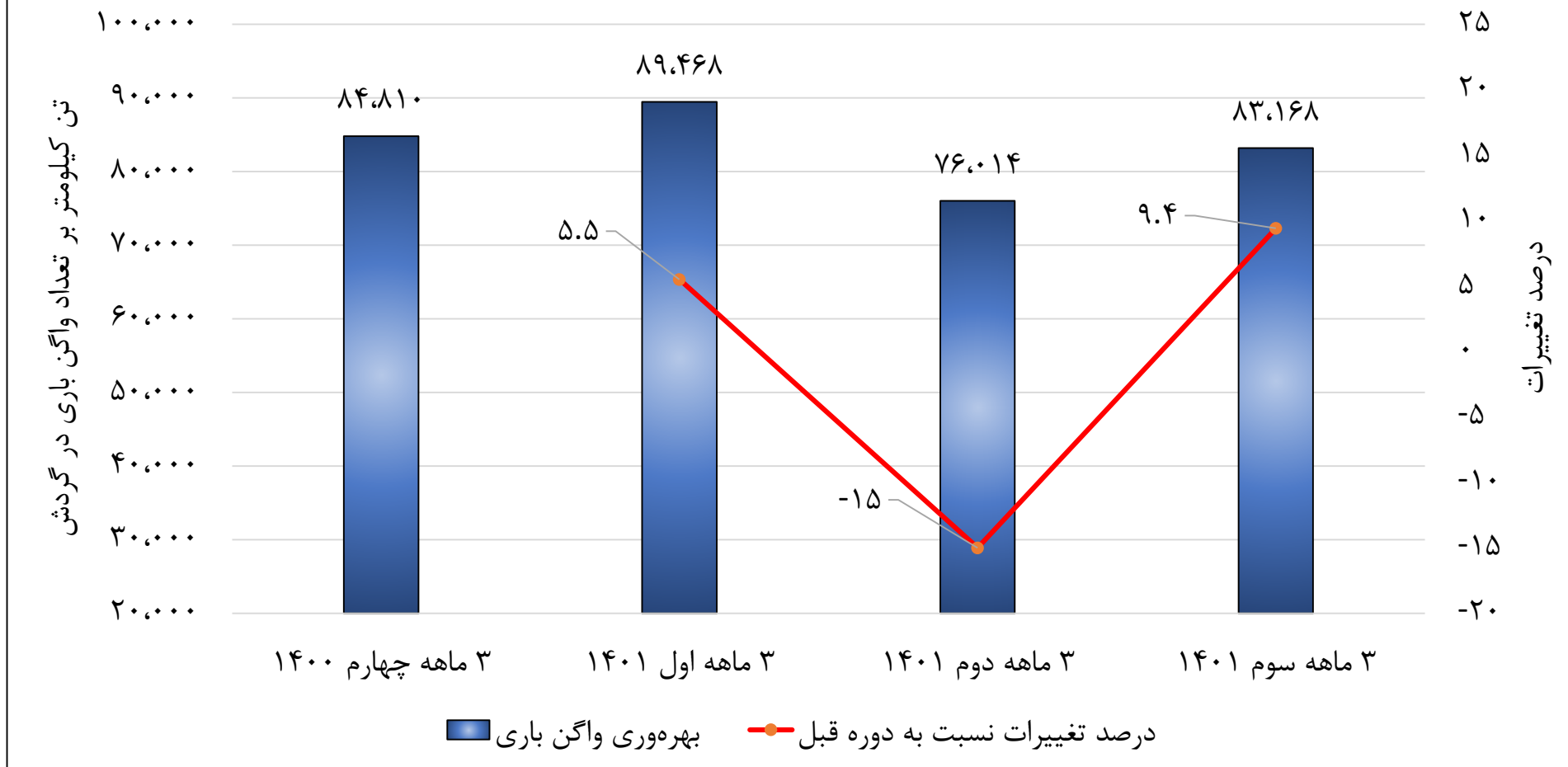
رند تغییرات شاخص‌های مهم بخش باری در ۴ فصل اخیر

شاخص	واحد	۳ ماهه چهارم ۱۴۰۰	۳ ماهه اول ۱۴۰۱	۳ ماهه دوم ۱۴۰۱	۳ ماهه سوم ۱۴۰۱
تناژ داخلی	هزار تن	۱۰/۷۹۱	۱۱/۶۷۴	۹/۸۱۴	۱۰/۹۵۵
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	۸.۲	-۱۵.۹	۱۱.۶
تناژ ترانزیت	هزار تن	۵۱۵	۴۲۶	۳۱۹	۳۲۱
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	-۱۷.۳	-۲۵.۱	۰.۶
تناژ کل	هزار تن	۱۱/۳۰۶	۱۲/۱۰۰	۱۰/۱۳۳	۱۱/۲۷۶
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	۷.۰	-۱۶.۳	۱۱.۳
تن کیلومتر داخلی	میلیون تن کیلومتر	۷/۰۲۳	۷/۵۱۸	۶/۵۳۵	۷/۳۰۹
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	۷.۰	-۱۳.۱	۱۱.۸
تن کیلومتر ترانزیت	میلیون تن کیلومتر	۸۱۶	۵۸۷	۲۵۹	۲۶۵
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	-۲۸.۱	-۵۵.۹	۲.۳
تن کیلومتر کل	میلیون تن کیلومتر	۷/۸۳۹	۸/۱۰۵	۶/۷۹۴	۷/۵۷۴
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	۳.۴	-۱۶.۲	۱۱.۵
تعداد واگن باری در گردش	دستگاه	۲۷/۶۰۳	۲۸/۰۱۰	۲۸/۶۵۷	۲۹/۹۲۴
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	۱.۵	۲.۳	۲.۲
مسافت پیمایش واگن‌ها	میلیون کیلومتر	۲۲۰	۲۲۷	۲۰۴	۲۱۹
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	۳.۲	-۱۰.۱	۷.۴
متوسط بهره‌وری ماهیانه واگن‌های باری	تن کیلومتر به ازای هر واگن	۸۴/۸۱۰	۸۹/۴۶۸	۷۶/۰۱۴	۸۳/۱۶۸
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	۵.۵	-۱۵.۰	۹.۴
سرعت بازرگانی واگن‌های باری	کیلومتر بر ساعت	۳.۶۹	۳.۶۳	۳.۱۹	۳.۴۶
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	-۱.۶	-۱۲.۱	۸.۵

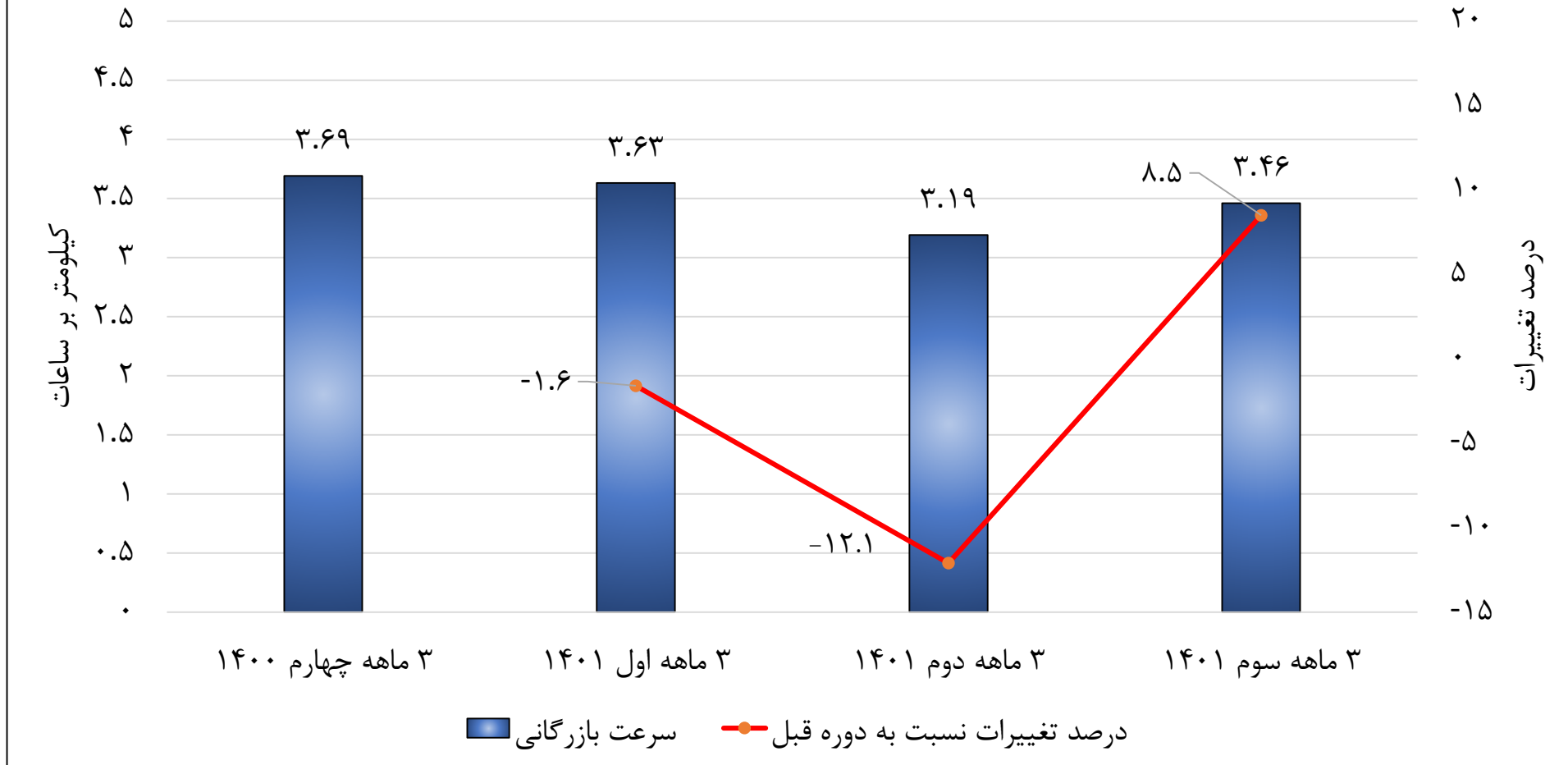
انجمن صنعتی شرکت‌های حمل و نقل ریلی
و خدمات وابسته

متوسط بهره‌وری ماهیانه واگن‌های باری (متوسط تن کیلومتر بار داخلی بر تعداد واگن‌های باری در گردش)

سرعت بازرگانی

(متوسط مسافت سیر شده واگن‌های باری در گردش بر تعداد روزهای دوره، بر ۲۴ ساعت)

شاخص های بخش باری

شاخص های بخش مسافری

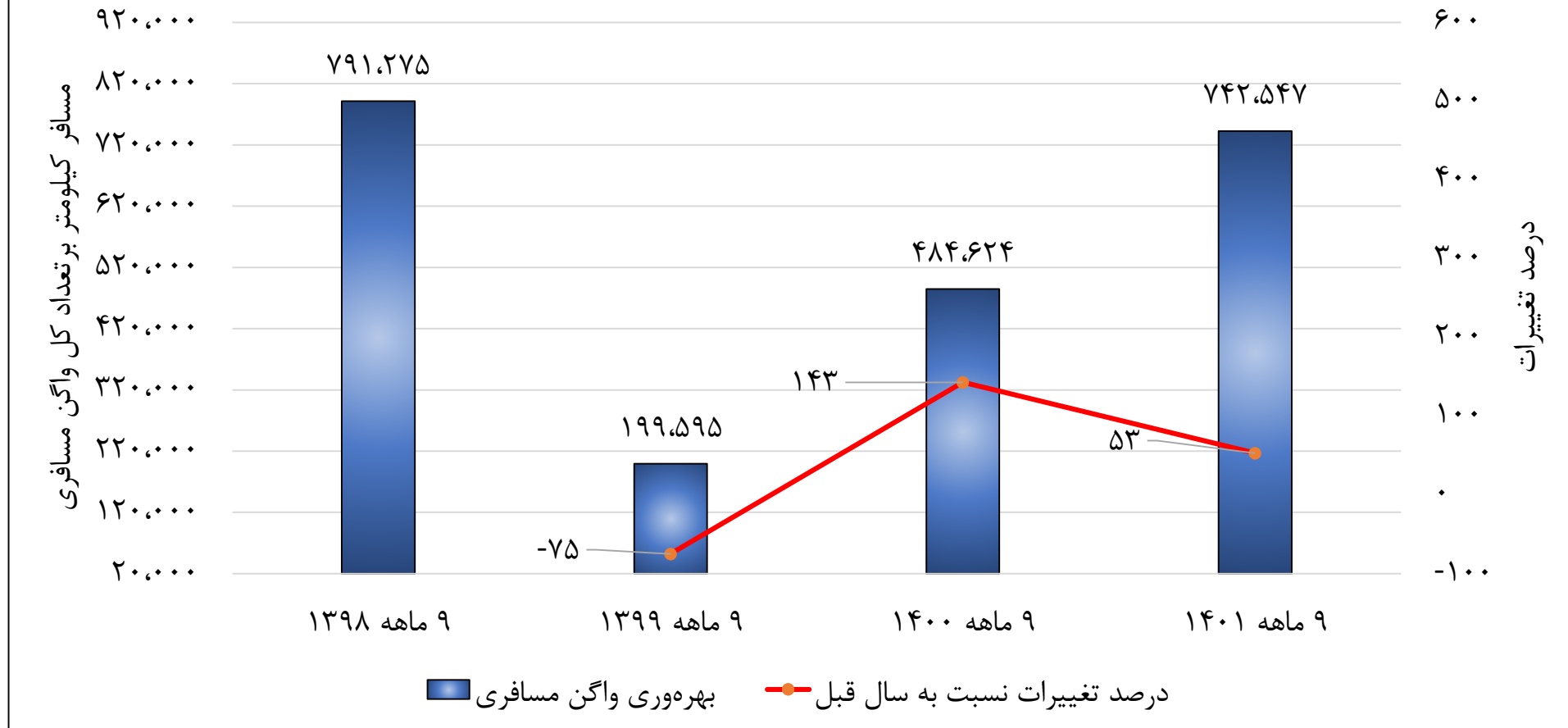
شاخص های بخش نیروی کشش

رشد تغییرات شاخص‌های مهم بخش مسافری در ۹ ماهه اول سال ۱۴۰۱ و مقایسه آن با مدت مشابه ۳ سال گذشته

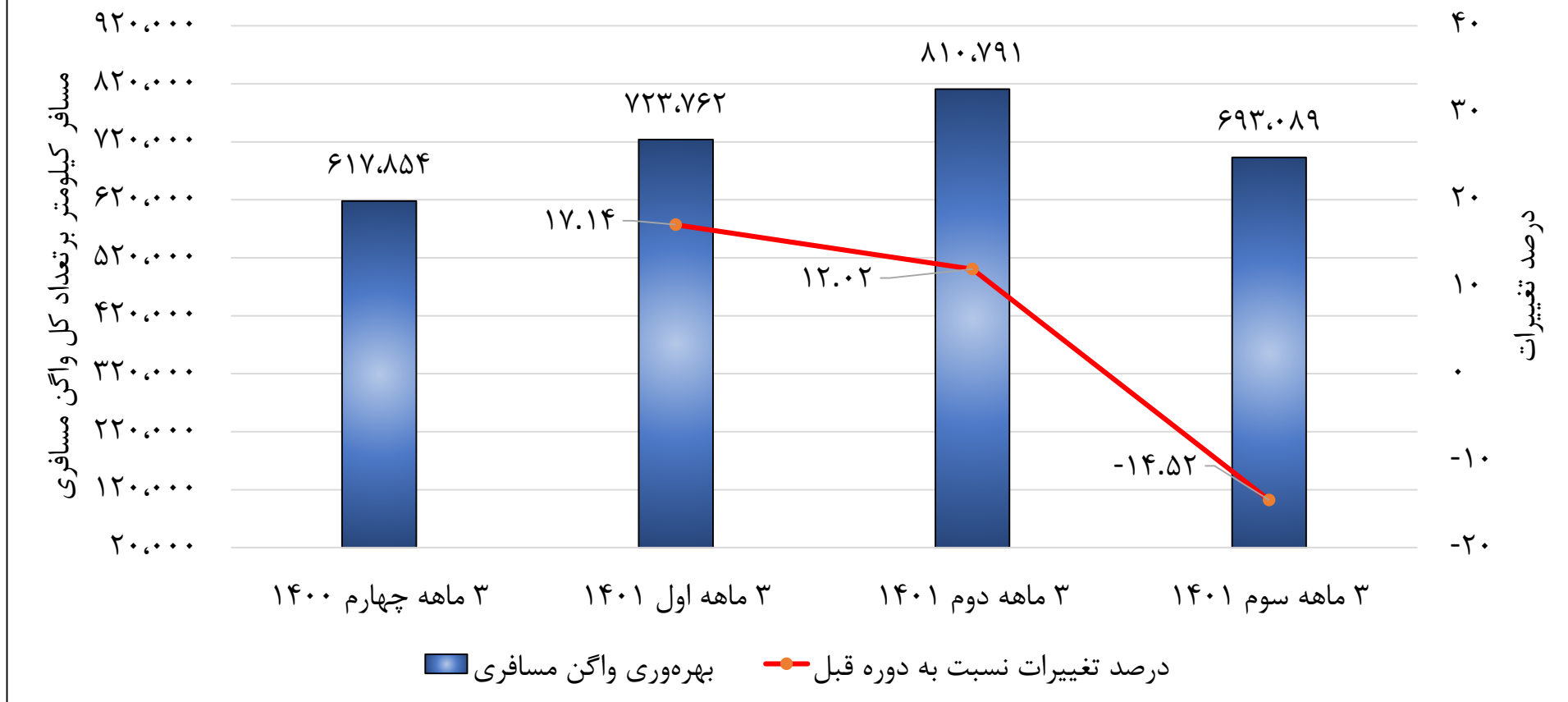
شاخص	واحد	۹ ماهه اول ۱۳۹۸	۹ ماهه اول ۱۳۹۹	۹ ماهه اول ۱۴۰۰	۹ ماهه اول ۱۴۰۱
تعداد مسافر	هزار نفر	۲۲/۷۳۸	۷/۱۱۲	۱۴/۷۱۰	۲۲/۰۳۲
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	-۶۸.۷	۱۰۶.۸	۴۹.۸
مسافر کیلومتر	میلیون نفر کیلومتر	۱۲/۳۷۰	۳/۱۵۸	۷/۸۶۴	۱۲/۰۵۶
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	-۷۴.۵	۱۴۹.۰	۵۳.۳
تعداد کل واگن مسافری	دستگاه	۱/۷۳۷	۱/۷۵۸	۱/۸۰۳	۱/۸۰۴
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	۱.۲	۲.۶	۰.۱
متوسط بهره‌وری ماهیانه واگن‌های مسافری	مسافر کیلومتر به ازای هر واگن	۷۹۱/۲۷۵	۱۹۹/۵۹۵	۴۸۴/۶۲۴	۷۲۴/۵۴۷
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	-۷۵	۱۴۳	۵۳

بهره‌وری واگن‌های مسافری (متوسط مسافر کیلومتر ماهیانه بر تعداد کل واگن‌های مسافری)

شاخص	واحد	۳ ماهه چهارم ۱۴۰۰	۳ ماهه اول ۱۴۰۱	۳ ماهه دوم ۱۴۰۱	۳ ماهه سوم ۱۴۰۱
تعداد مسافر	هزار نفر	۶/۲۰۱	۶/۹۶۶	۷/۸۰۰	۷/۲۶۶
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	۱۲.۳	۱۲.۰	-۶.۸
مسافر کیلومتر	میلیون نفر کیلومتر	۳/۳۲۹	۳/۹۱۷	۴/۳۸۸	۳/۷۵۱
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	۱۷.۷	۱۲.۰	-۱۴.۵
تعداد کل واگن مسافری	دستگاه	۱/۷۹۶	۱/۸۰۴	۱/۸۰۴	۱/۸۰۴
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	۰.۴	۰.۰	۰.۰
متوسط بهره‌وری ماهیانه واگن‌های مسافری	مسافر کیلومتر به ازای هر واگن	۶۱۷/۸۵۴	۷۲۳/۷۶۲	۸۱۰/۷۹۱	۶۹۳/۰۸۹
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	۱۷.۱۴	۱۲.۰۲	-۱۴.۵۲

بهره‌وری واگن‌های مسافری (متوسط مسافر کیلومتر ماهیانه بر تعداد کل واگن‌های مسافری)

شاخص های بخش باری

شاخص های بخش مسافری

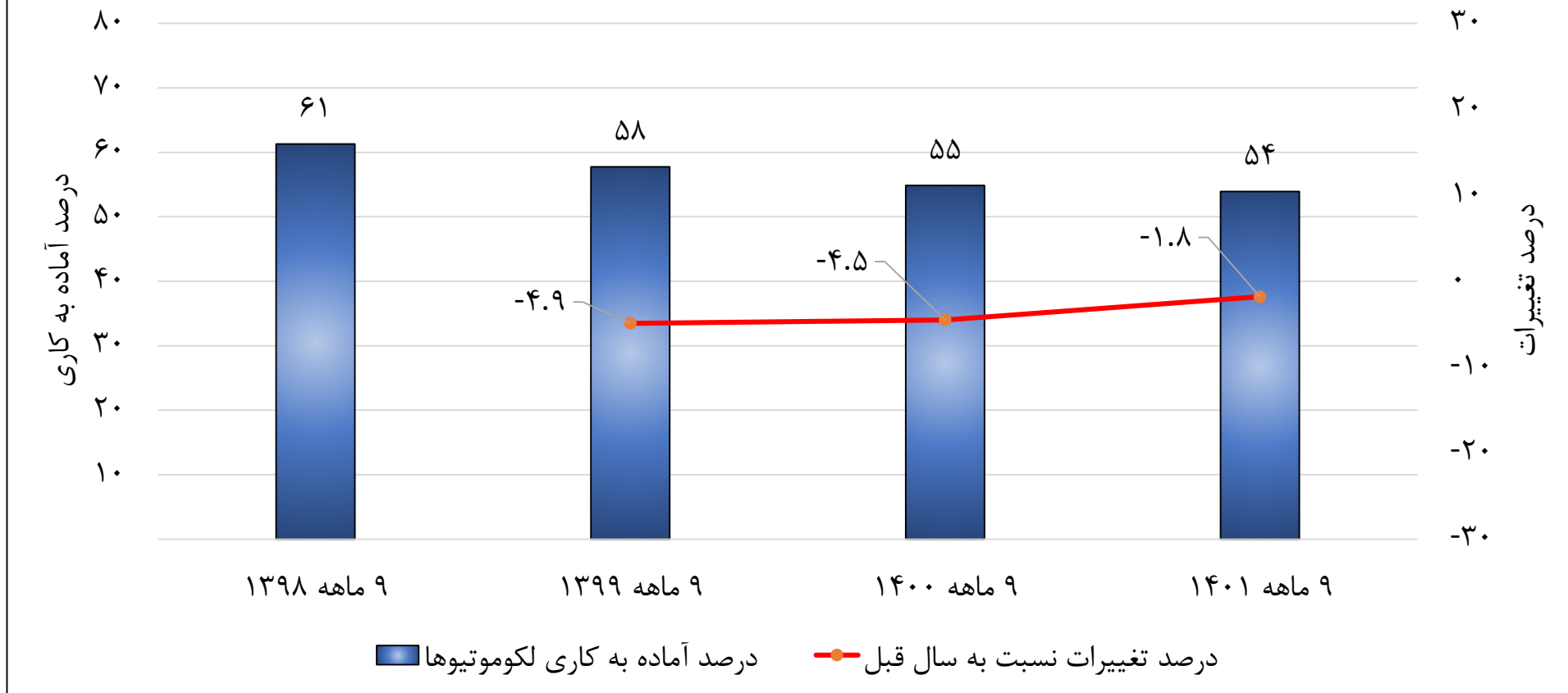
شاخص های بخش نیروی کشش

روند تغییرات شاخص‌های مهم بخش نیروی کشش در ۹ ماهه اول سال ۱۴۰۱ و مقایسه آن با مدت مشابه ۳ سال گذشته

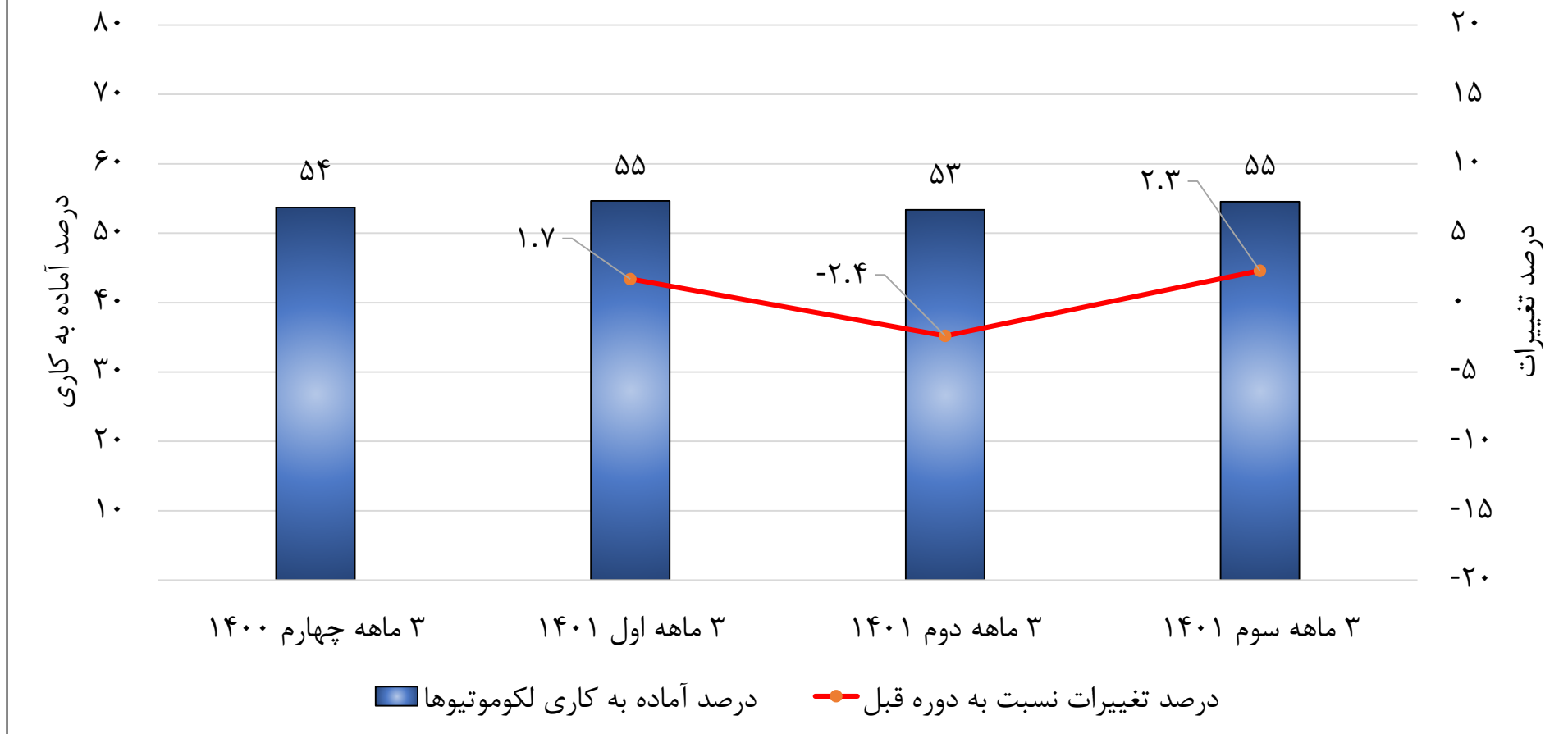
شاخص	واحد	۹ ماهه اول ۱۳۹۸	۹ ماهه اول ۱۳۹۹	۹ ماهه اول ۱۴۰۰	۹ ماهه اول ۱۴۰۱
تعداد لکوموتیو در سرویس	دستگاه	۵۷۶	۵۴۸	۵۲۴	۵۲۲
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	-۴.۹	-۴.۴	-۰.۴
تعداد کل لکوموتیو	دستگاه	۹۴۰	۹۴۹	۹۵۵	۹۶۸
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	۱.۰	۰.۶	۱.۴
درصد آماده به کاری لکوموتیوها	درصد	۶۱	۵۸	۵۵	۵۴
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	-۴.۹	-۴.۵	-۱.۸

درصد آماده به کاری لکوموتیوها (تعداد لکوموتیو در سرویس بر تعداد لکوموتیو در گردش)

شاخص	واحد	۳ ماهه چهارم ۱۴۰۰	۳ ماهه اول ۱۴۰۱	۳ ماهه دوم ۱۴۰۱	۳ ماهه سوم ۱۴۰۱
تعداد لکوموتیو در سرویس	دستگاه	۵۱۴	۵۲۴	۵۱۷	۵۳۳
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	۱.۹	-۱.۳	۳.۱
تعداد کل لکوموتیو	دستگاه	۹۵۷	۹۵۹	۹۶۹	۹۷۷
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	۰.۲	۱.۰	۰.۸
درصد آماده به کاری لکوموتیوها	درصد	۵۴	۵۵	۵۳	۵۵
	درصد تغییرات نسبت به دوره قبل	-	۱.۹	-۳.۰	۲.۳

درصد آماده به کاری لکوموتیوها (تعداد لکوموتیو در سرویس بر تعداد لکوموتیو در گردش)

- با رسیدن به **آخر پاییز** ۱۴۰۱، حدود ۱۳ ماه از شروع به کار تیم مدیریت جدید راه آهن گذشته است. از نظر بسیاری از کارشناسان، این مدت، می توانست فرصت کافی برای جبران بخشی از عقب ماندگی ها و خروج از رکود بخش ریلی فراهم کند که متأسفانه علی رغم نقش مهم حمل و نقل ریلی در اقتصاد و نیاز مبرم صنایع کشور به خدمات این بخش، در دوره زمانی مذکور اوضاع وخیم تر شده است. بنابراین می توان نتایج عملکردی مندرج در این گزارش را تا حد زیادی متأثر از سیاست ها و تصمیمات رویکرد مدیریتی کنونی دانست.
- متوسط بهره وری ماهیانه واگن های باری در ۹ ماهه نخست سال جاری ۱۱.۳ درصد نسبت به مدت مشابه سال ۱۴۰۰ افت داشته است. در همین مدت سرعت بازرگانی واگن های باری با کاهش ۱۴.۳ درصدی نسبت به مدت مشابه سال گذشته به عدد ۳.۴۳ کیلومتر بر ساعت رسیده است. از طرفی با وجود رشد این دو شاخص در ۳ ماهه سوم سال جاری نسبت به ۳ ماهه دوم، آمار حاکی از افت این دو شاخص نسبت به ۳ ماهه نخست سال جاری و ۳ ماهه چهارم سال ۱۴۰۰ می باشد.
- تن کیلومتر بار ترانزیتی ریلی که در ۹ ماهه نخست سال ۱۴۰۰ رشد جهشی نسبت به مدت مشابه سال های ۱۳۹۹ و ۱۳۹۸ داشت، در ۹ ماهه نخست امسال افت ۴۶ درصدی نسبت به پارسال تجربه کرده است.
- با تسکین محدودیت های کرونایی، بهره وری واگن های مسافری در ۹ ماهه نخست امسال نسبت به مدت مشابه سال های ۱۴۰۰ و ۱۳۹۹ رشد قابل توجهی داشته است. در عین حال این شاخص در ۳ ماهه سوم سال جاری نسبت به ۳ ماهه دوم و اول به ترتیب ۱۴.۵۲ و ۴.۲۴ درصد کاهش یافته است.

- درصد آماده به کاری لکوموتیوها در ۹ ماهه نخست سال جاری نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۱.۸ درصد کاهش داشته است. البته در ۳ ماهه سوم سال جاری این شاخص نسبت به ۳ ماهه دوم رشد ۲.۳ درصدی را تجربه کرده است. دلیل این بهبود بازگشت ۸ لکوموتیو نیازمند تعمیر به چرخه سیر و همچنین اضافه شدن ۸ لکوموتیو جدید به جمعیت کشنده های ریلی کشور با سرمایه گذاری بخش خصوصی بوده است. در حال حاضر مهم ترین گلوگاه حمل و نقل ریلی کمبود ناوگان کشنده آماده به کار موجود در شبکه می باشد. این انجمن کماکان پیشنهاد می کند راه آهن نسبت به واگذاری مزایده ای لکوموتیوهای سرد و زمین گیر (در قالب فروش یا ROO) به بخش خصوصی اقدام نماید تا در زمان اندکی تعداد بیشتری از لکوموتیوهای نیازمند به تعمیر به مدار خدمت وارد شوند.

- در بازه ۹ ماهه مورد گزارش اتفاقات زیر بر منافع بخش خصوصی ریلی اثر گذاری جدی داشته اند:

- نافرمانی راه آهن در برابر ابلاغیه شورای رقابت مبنی بر اجرای دستورالعمل تعیین تعرفه لکوموتیو
- رشد سوانح ریلی و تحمیل بخش زیادی از خسارت های آنها بر بخش خصوصی
- تداوم سیاست گذاری دستوری در تعیین قیمت بلیت قطارهای مسافری و از جمله تشدید محدودیت سقف قیمت بلیت قطارهای ۵ ستاره
- توقیف طولی مدت تعداد زیادی از واگن های باری و مسدودسازی سیستم صدور بارنامه شرکت های بخش خصوصی به بهانه های غیرموجه
- تعیین تعرفه بهره برداری به صورت یک جانبه از سوی راه آهن با حذف بخش خصوصی از فرآیند مطالعات و مذاکرات مربوطه
- وضع جرائم غیرشرعی و غیرقانونی بر بدهی های بخش خصوصی به راه آهن